

POUK SLOVENŠČINE MALO DRUGAČE – OBISK SLOVENCA IZ ARGENTINE

Na OŠ Škofljici poteka projekt Zamejski Slovenci in izseljenci oz. Slovenci v svetu, vodja projekta je učiteljica Polonca Košir, ki v okviru projekta na šolo povabi zanimivega gosta iz zamejstva ali izseljenstva. Projekt je namenjen devetim razredom, saj želimo, da bi se učenci seznanili s tem, kako živijo zamejski Slovenci oz. izseljenci, kako poteka izobraževanje v slovenščini, kako ohranjajo svojo kulturo, identiteto in kakšen je sploh njihov položaj v državah, v katerih živijo. Tako nas je v torek, 16. 10. 2018, obiskal zanimiv gost; argentinski Slovenec Mirko Vasle, ki je priznani slovenski urednik, novinar in literarni zgodovinar. Rodil se je slovenskim staršem v Buenos Airesu. V daljni Argentini ima pomembno vlogo pri ohranjanju in širjenju slovenskega jezika med slovenskimi izseljenci. Napisal je prvo monografijo o zgodovini slovenske književnosti v španskem jeziku, že dve desetletji pa je urednik slovenske radijske oddaje Okence v Slovenijo. Oddaja poteka vsako soboto med 13. in 14. uro, je dvojezična in ni političnega značaja. Vsako soboto oddajo poslušajo 100.000. gledalcev, od katerih je samo ena tretjina slovenskih Argentinec. Oddaja je sicer namenjena tudi domačinom in pripadnikom drugih narodnosti. Na začetku je bila pretežno glasbenega značaja, dopolnjena s komentarji, novicami in pozdravi. Po smrti gospoda Alberta Čuka pa je oddaja postala informativnega značaja, s poročanjem v živo iz Ljubljane, uvedli so tudi kulturni del ter intervjuje. Oddaja pokriva skoraj celo Argentino, jug Brazilije ter del Urugvaja. Po priljubljenosti je na 116 mestu med 625 oddajami. Je dober prijatelj Pedra Opeke, skupaj sta celo igrala nogomet.

Gospod Vasle nam je za uvod povedal nekaj o sebi, o življenju v Argentini in položaju Slovencev. V nadaljevanju pa je z veseljem odgovarjal na vprašanja, ki so mu jih zastavili učenci. Spraševali so ga o najljubšem argentinskem nogometašu, praznikih, navadah in življenju, o Argentini, o življenju v Argentini ...

Po končanem srečanju z učenci smo z njim opravili še krajši intervju.

Ali nam lahko opišete svoj delovni dan?

Imel sem tudi druga dela, ampak sem se sedaj upokojil, seveda ne pri radijski postaji. Vsaj 2 uri na dan iščem novice iz Slovenije prek Slovenske tiskovne agencije, časopisov, revij in tudi preko interneta. V petek zvečer pregledam in zberem članke, ki jih bom naslednji dan predstavil na radiu. Včasih sem slovenske članke prevajal, sedaj pa jih berem v slovenščini in govorim v španščini.

Kako je prišlo do ideje za radijsko oddajo?

Leta 1987 si je gospod Albert Čuk, ki je bil sam svoj mecen, zamislil svojo radijsko oddajo. To je bilo pred 31 leti, ko sem bil še športni novinar. Leta 1993 je gospod Čuk umrl in z ekipo smo morali sami poprijeti in nadaljevati z delom.

Kako to, da tako radi hodite v slovenijo?

Čeprav se nisem rodil tukaj, je to moja domovina. To je v krvi. Nisem mogel verjeti, ko sem se pogovarjal z drugimi kolegi o teh stvareh, vsi so se strinjali, da tudi tisti, ki ne zna slovensko, slovensko čuti.

Ali spremljate tudi slovenski nogomet?

Po navadi ne, trenutno pa sem navijač Olimpije in Aluminija, ker tam igrata Andres Vombergar in Lucas Horvat, ki sta argentinska Slovenca. Slovenski nogomet spremljam predvsem, ko kakšen klub pride v Evropsko ligo. Sedaj imamo tudi spletne naslove preko katerih lahko gledamo slovenski nogomet. Gledali smo tudi košarko, ko ste postali evropski prvaki.

Rekli ste, da Argentinci radi poslušajo slovensko narodno zabavno glasbo?

Ja seveda, zelo lepo je ko od tako daleč slišiš slovensko petje. Glasba ni čisto slovenska, je iz centralne Evrope.«

Govorili ste o tangu. Ali ga znate tudi plesati?

Veste kaj, jaz sem pa nesposoben za plese. Sploh mi niso všeč, zato ne maram hoditi nanje. Veliko bolje se počutim, ko sem med prijatelji.

Kaj radi delate, ko ste skupaj s prijatelji?

Radi pečemo meso na žaru, to je cela ceremonija. Lahko traja tudi po 5 ur, da se meso speče. Vmes damo klobase, ko 2 uri mineta, tiste klobase na pol prerežemo in damo v sendvič. Vmes pa vzamemo še kakšen aperitiv, da zdržimo do kosila, ker se ob dveh popoldne šele je. Vse skupaj pa se začne pripravljati ob osmih zjutraj.

Katerega leta so vaši starši prišli v Argentino?

V Republiko Argentino sta prišla leta 1948.

Od kod so bili vaši starši?

Oče je iz Žalca, mama pa iz Starega trga točno pod Ljubljanskim gradom v starem delu Ljubljane. Bila je solistka v Frančiškanski cerkvi, v zboru.

Zaradi česa sta se vaša starša preselila v Argentino?

Iz političnega razloga, takrat sta bili na napačni strani in bi zagotovo izgubila glavo. Tri leta sta bila v taboru za begunce v Italiji. Argentina je sprejemala cele družine za razliko od drugih držav.

Kaj je najlepše kar vidite v Sloveniji?

Vse. Zelo lepo je, ko vidiš tiste otroke ob cesti in znajo zelo lepo slovensko govoriti, ker mi se zelo matramo za jezik. Včasih se prav ustavim in poslušam, kako se pogovarjajo, ko jih peljejo v vrtcu na sprehod.

Pri katerih letih ste začeli govoriti špansko?

Ko sem s šestimi leti začel hoditi v prvi razredi. Prve dni nisem nič razumel, saj smo se doma pogovarjali v slovenščini. Potem sem se pa navadil prave španščine, tiste knjižne. Nekateri Slovenci so želeli, da bi njihovi otroci znali špansko, zato so jih začeli učiti popačene španščine, saj je še sami niso znali. Tisti otroci so meli težave.

Veseli smo bili srečanja z njim, saj smo izvedeli veliko novega, sedaj si lažje predstavljamo, kakšen je položaj Slovencev, ki živijo izven meja naše države.

Kaja Žetko, Naja Pečar, Lara Ester Jamnik, 9. e

Foto: Anže Žnidaršič, 9. e